

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

BİR ALT SINIR OLMASIZIN DÖVİZ ALIM SATIM İŞLEMLERİNDE KİMLİK TESPİTİ YAPILMASI ZORUNLU HALE GETİRİLDİ

21 EKİM 2021

KAPSAM

- Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar,
- Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (32/34),
- Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (32/45),
- Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (32/62),
- 2 Sıra No.'lu Vergi Kimlik Numarası Genel Tebliği.

1. Giriş

- Türk parasının kıymetini korumak amacıyla, Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değerinin belirlenmesine, döviz ve dövizi temsil eden belgelere (menkul değerler ve diğer sermaye piyasası araçları dahil) ilişkin tüm işlemler ile dövizlerin tasarruf ve idaresine, Türk parası ve Türk parasını temsil eden belgelerin (menkul değerler ve diğer sermaye piyasası araçları dahil) ithal ve ihracına, kıymetli maden, taş ve eşyalara ilişkin işlemlere, ihracata, ithalata, özelliği olan ihracat ve ithalata, görünmeyen işlemlere, sermaye hareketlerine ilişkin kambiyo işlemlerine ait düzenleyici, sınırlayıcı esasları belirlemek amacıyla "**Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar**" 11.08.1989 tarih ve 20249 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 28.02.2008 tarih ve 26801 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "**Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (32/34)**" ile Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar gereğince tespiti Hazine ve Maliye Bakanlığı'na bırakılan konular düzenlenmiştir.

2. Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (32/62)

- 30.01.2018 tarih ve 30317 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "**Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (32/45)**" ile Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'da tanımlanan yetkili müesseselerin kuruluş, faaliyet, şube açma, yükümlülük ve denetimlerine dair usul ve esaslar düzenlenmiştir. Son olarak 12.10.2021 tarih ve 31626 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "**Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ'de (32/45) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (32/62)**" ile yetkili müesseselerin kuruluş, faaliyet, şube açma, yükümlülük ve denetimlerine dair usul ve esaslara eklemeler yapılmıştır.
- İlgili Tebliğ ile döviz cinsinden yapılan işlemlere ilişkin bazı düzenlemeler de yapılmıştır. Her bir işlem itibariyle döviz, TL veya kıymetli maden kabul edildiği anda ilgisine göre **Döviz Alış Belgesi, Döviz Satış Belgesi, Kıymetli Maden Alım Belgesi, Kıymetli Maden Satım Belgesi, Döviz ve Kıymetli Maden Alım Belgesi veya Döviz ve Kıymetli Maden Satım Belgesi** düzenlemek ve yetkili müesseselerce gerçekleştirdikleri her işleme benzersiz işlem numarası verme zorunluluğu getirilmiştir. Ayrıca; vezne görevlilerinin ilgisine göre gerekli belgelerin düzenlenmesi, söz konusu belgelerin müşterilere teslim edilmesi konusunda gerekli özeni göstermekle yükümlü oldukları ve müşterilerle iş yerinde gerçekleştirilen **fiziki teslimler dışında kalan tüm kasa giriş ve çıkışlarının sevk irsaliyesi ve benzeri belgelerle giriş ve çıkış anında kayıt altına alınması** zorunlu tutulmuştur.

2. Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (32/62)

- Türkiye'de yerleşik kişilerin beraberlerinde döviz bulundurmaları, bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ile yurt dışında döviz alım satımına yetkili kuruluşlardan döviz satın almaları ve bunlara döviz satmaları, dövizleri bankalarda açacakları döviz hesaplarında tutmaları, efektif olarak kullanmaları, bankalar vasıtasıyla yurt içinde ve yurt dışında tasarruf etmeleri halinde yetkililer tarafından müşterinin **T.C. Kimlik Numarasını/Pasaport Numarasını ve/veya Vergi Kimlik Numarasını, işlem tarihini, saatini ve miktarını gösterecek şekilde** her bir işlem itibarıyla ayrı bir hesap veya deftere kaydının yapılması zorunlu tutulmuştur.
- Ayrıca yetkili müesseseler gerçekleştirdikleri tüm işlemlerde müşterinin **T.C. Kimlik Numarasını/Pasaport Numarasını ve/veya Vergi Kimlik Numarasını müşteriye temin ederek her bir işlem itibarıyla kayıt altına almak** zorundadır. Müşteri tarafından beyan edilen T.C. Kimlik Numaraları/Pasaport Numaraları vezne görevlileri tarafından kişinin fotoğrafının yer aldığı Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartı veya Pasaport üzerinden, Vergi Kimlik Numarası ise bunlara ek olarak kişinin söz konusu şirket adına işlem yapmaya yetkili olduğunu belirten belgeler üzerinden kontrol edilerek kayıt altına alınmalı ve söz konusu bilgiler ilgisine göre düzenlenen belgeler üzerine kayıt edilmelidir.

2. Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (32/62)

- Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK) tarafından yayımlanan "[Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörizmin Finansmanının Önlenmesine Dair Yükümlülüklerle İlişkin Temel Esaslar](#)'da" işlem tutarı ya da birbiriyle bağlantılı birden fazla işlemin toplam tutarı yetmiş beş bin TL veya üzerinde olduğunda, kimliğe ilişkin bilgilerin alınması ve bu bilgilerin doğruluğunun teyit edilmesi suretiyle müşterilerin ve müşterileri adına veya hesabına hareket edenlerin kimliğinin tespit edilmesi gerektiğini ifade etmiştir.
- 19.06.2001 tarih ve 24437 sayılı mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 2 Sıra No.'lu Vergi Kimlik Numarası Genel Tebliği'nde belirtildiği üzere **3.000 Amerikan Doları** veya muadili efektif/döviz alış ve satış işlemlerinde ve yetkili müesseselerin müşterileriyle yapacakları sözleşmelerde işlem ve sözleşmeleri yapmadan önce vergi kimlik numaralarının tespiti yapılmaktaydı.
- **12.10.2021** tarihli yayımlanan *Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (32/62)* ile döviz alım satım işlemlerinde bir alt sınır olmaksızın kimlik tespiti yapılması zorunlu hale getirilmiştir.

*Söz konusu Tebliğ'e [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

3. Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ'de (32/45) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ'e(32/62) İlişkin Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan Yapılan Basın Açıklaması

- Hazine ve Maliye Bakanlığı 13.10.2021 tarihinde Tebliğ ile yapılan düzenlemelere ilişkin bir basın açıklaması yapmıştır. Söz konusu basın açıklamasında;
- *"Bazı basın yayın organlarında ve sosyal medya mecralarında döviz bürolarına yönelik Yetkili Müesseseler Tebliğine ilişkin gerçeği yansıtmayan ve gerçekte uzaktan yakından ilgisi olmayan bazı iddialara yer verildiği görülmüştür.12.10.2021 tarihli 2018-32/45 sayılı Tebliğ değişikliğine kadar kambiyo mevzuatı kapsamında döviz alım satımında bir kimlik yükümlülüğü bulunmamakla birlikte, daha önce MASAK mevzuatı kapsamında işlem tutarı ya da birbiriyle bağlantılı birden fazla işlemin toplam tutarı 75 bin TL'yi aşan işlemler ile Vergi Mevzuatı uyarınca 3 bin ABD doları ve eşitini aşan işlemlerde kimlik tespiti zorunluluğu bulunmaktaydı.*

3. Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ'de (32/45) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ'e(32/62) İlişkin Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan Yapılan Basın Açıklaması

- *2018-32/45 sayılı Tebliğ'de yapılan değişiklikle bir alt sınır olmaksızın döviz alım satım işlemlerinde kimlik tespiti zorunlu hale getirilmiştir. Ülkemizde bankalar ve sermaye piyasası aracı kuruluşları nezdinde işlemlerde olduğu gibi yetkili müesseseler sektöründeki tüm işlemlerin de kayıt altına alınması ve ayrıca sektörün uluslararası ile uyumlu hale getirilmesi hedeflenmiştir.*
- *Söz konusu yeni uygulamanın sektördeki kayıt dışılığın azaltılması ve kurumsallaşma düzeyinin artırılması ile uluslararası düzenlemelere uyum dışında başka hiçbir amacı yoktur. Tebliğ ile yapılan değişiklik döviz piyasalarına ilişkin bir müdahaleyi kesinlikle içermemektedir. Düzenleme, sadece döviz bürolarının işleyişi ve kurumsallaşmasına yönelik ihtiyaçları karşılamaya yönelik olarak hazırlanmıştır. "*

ibarelerine yer verilmiştir.

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

SAYGILARIMIZLA

Sitemizde(cumhurbilenymm.com.tr) paylaşılan vergi ve vergileme ile ilişkili çalışmalarda şahsi görüş ve yorumlarımız yer almaktadır. Sitemizde yer alan bilgi veya verileri kullanmanız sonucunda ortaya çıkabilecek her türlü risk tarafınıza aittir. Sitemiz ve yazarları, söz konusu kullanımdan dolayı (ihmkarlık kaynaklı olanlar da dahil olmak üzere) her türlü özel, dolaylı veya arzi zararlardan ve cezai tazminattan dolayı sorumlu tutulamaz.